

Visonderzoek Wogmeer 72

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-Advies

Visonderzoek Wogmeer 72

Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-advies 2016

Versie	Datum
Concept Eindrapport	7 april 2016

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel van het onderzoek	5
1.2	Het plangebied.....	5
2	Methode	6
3	Resultaten	7
4	Conclusies en Aanbevelingen	8
5	Literatuur	9
6	Bijlagen	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

Er bestaan plannen een tweetal sloten her in te richten op de locatie Wogmeer 72 te Hensbroek, gemeente Koggenland. In opdracht van Rho heeft Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot in het kader van de Flora- en faunawet een klein visonderzoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde vissoorten in het plangebied.

Het onderzoek heeft bestaan uit het afvissen van de betrokken sloten langs een aantal vooraf geselecteerde trajecten.

1.2 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het onderzoeksgebied aangegeven. Het plangebied is gelegen in het landelijke gebied van de Wogmeer met voornamelijk graslanden. Het afgeviste water betreft hier de doodlopende uiteinden van het watersysteem van de Wogmeer.

Figuur 1.

*Ligging van de
bemonsterde sloten en
de afgeviste trajecten*

2**Methode**

Het doel van de visseninventarisatie was inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten. Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de meest recente versie van het protocol voor inventarisaties zoals is opgesteld door Gegevensautoriteit Natuur (GaN).

Er is eenmaal gevist op de locatie, op 7 april 2016. Er zijn drie trajecten afgevist. Het weer was goed, droog, bewolkt met een temperatuur van ongeveer 10 graden.

Er is bemonsterd op locaties en in biotopen waar zich de hoogste trefkans voor de beschermde soorten voordoet. Bij de visseninventarisatie is gebruik gemaakt van een steeknet. Het vissen gebeurt zowel vanaf de oever als staande in het water, gekleed in een waadpak. Zodoende kan in het open water, onder de oevervegetatie en onder holle oevers gevist worden. Veel vissoorten houden zich schuil op dergelijke plaatsen.

Naast het steeknet is de methode 'elektrisch vissen' gebruikt. Hierbij wordt al staande in het water een elektrisch spanningsveld gecreëerd met behulp van een installatie die op het lichaam gedragen wordt. Door het spanningsveld worden vissen verdoofd en onbewust gestimuleerd om naar het speciaal hiervoor ingerichte vangnet te zwemmen. Het toepassen van deze methode is ook effectief in water met veel obstakels (bijvoorbeeld afval, takken of grote hoeveelheden vegetatie). Ook laten juist de snellere, grotere en vrij zwemmende exemplaren zich makkelijker vangen.

De ligging van de bemonsterde trajecten in het onderzoeksgebied staan aangegeven in Figuur 1. De determinatie vond plaats in het veld.

3**Resultaten**

De onderzochte sloten betreffen smalle ondiepe sloten in agrarisch grasland. Het water is erg troebel en de sloten staan onder invloed van organische vervuiling. Dit blijkt onder andere uit de aanwezigheid van rioolvlokken. Op de bodem is een dikke baggerlaag aanwezig en ondergedoken waterplanten ontbreken (zover zichtbaar in deze tijd van het jaar).

Er werd een arme visfauna vastgesteld met slechts drie vissoorten, te weten: Tiendoornige- en Driedoornige stekelbaars en de Bittervoorn. De Bittervoorn (8 subadulte exemplaren) werd aangetroffen in het meest noordoostelijk beviste traject (zie Bijlage 1).

De Bittervoorn is zwaar beschermd en wordt genoemd in Tabel 3 van de flora- en faunawet. Naast een vermelding in de Flora- en faunawet staat de soort op Bijlage II van de Habitatrichtlijn en is hij eveneens opgenomen in de Rode Lijst als Kwetsbare soort.

Het beperkt aantal soorten in de vangsten is waarschijnlijk grotendeels een gevolg van de gekozen monsterlocaties, het betreft hier de doodlopende uiteinden van het watersysteem van de Wogmeer. In de veel bredere Molentocht waarmee deze sloten in verbinding staan zal de visfauna zeer waarschijnlijk gevarieerder zijn.

Bittervoorn.

4

Conclusies en Aanbevelingen

In het onderzoeksgebied zijn beschermde vissen genoemd in Tabel 3 van de Flora- en faunawet aangetroffen, namelijk de Bittervoorn. Als ingrijpende werkzaamheden worden uitgevoerd aan de wateren waarin Bittervoorn is gevangen, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.

Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten (alle regimes) geldt de zorgplicht. Teneinde de zorgplicht na te leven kan men voorafgaand aan de werkzaamheden de volgende praktische richtlijnen hanteren:

- ♣ Om schade aan vissen en amfibieën te beperken moeten de werkzaamheden aan wateren en oevers zoveel mogelijk worden uitgevoerd in de periode augustus tot en met oktober in verband met de perioden van voortplanting en overwintering.
- ♣ Nieuwe wateren moeten zoveel mogelijk worden aangelegd voorafgaand aan het dempen van bestaande. Uit de te dempen wateren kunnen beschermde amfibieën (alle stadia) of vissen weggevangen worden door de wateren af te dammen en het waterniveau te verlagen. Deze dieren kunnen vervolgens worden overgebracht naar een geschikt water in de nabije omgeving.

Overige natuurwetgeving

Gezien de aard van de plannen, de reikwijdte daarvan en de locatie van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden, is op voorhand uit te sluiten dat het project negatieve effecten op beschermde natuurgebieden zal hebben. Er is derhalve geen andere natuurwetgeving aan de orde in het plangebied dan de besproken Flora- en faunawet.

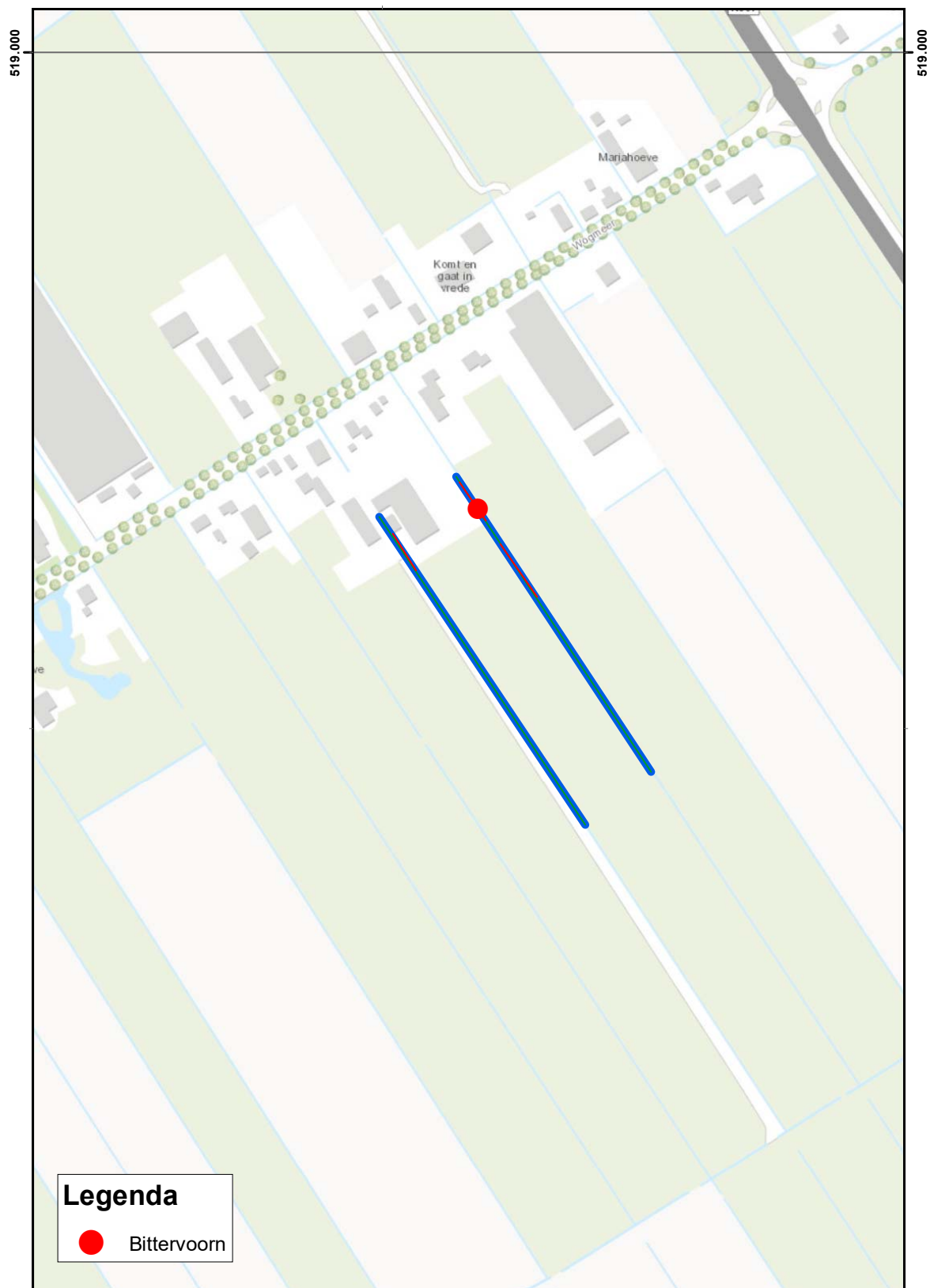
5

Literatuur

- CROMBAGHS, B.H.J.M., R.W. AKKERMANS, R.E.M.B. GUBBELS & G. HOOGERWERF, 2000. *Vissen in Limburgse beken. De verspreiding en ecologie van vissen in stromende wateren in Limburg*. Maastricht.
- HERDER, J.E., J. KRANENBARG, D.M. HOOGEBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER, 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012*. Landschap Noord-Holland, Heiloo / Stichting RAVON, Nijmegen.
- NIE, H.W. DE & G. VAN OMMERING, 1998. *Bedreigde en kwetsbare zoetwatervissen in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst*. Rapport nr. 33, IKC Natuurbeheer, Wageningen.
- NIE, H.W. DE, 1997. *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*. 2^e herziene druk. Doetinchem.
- NIE, H.W. DE, 1997. *Beschermde en kwetsbare zoetwatervissen in Nederland. Voorstel voor een rode lijst*. Nieuwegein.

6 Bijlagen

Bijlage 1 Vangsten Bittervoorn

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-Advies